

عنوان مقاله:

تنوع ریختی روزنه، سلول های همراه و کرک های پوششی برگ شاه بلوط اروپایی (*Castanea sativa* Mill.) در اکوسیستم خزری

محل انتشار:

مجله تاکسونومی و بیوسیستماتیک، دوره 3، شماره 7 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

مسلم اکبری نیا - گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

مهرداد زرافشار - گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

علی ستاریان - ، گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه گنبد کاووس، گنبد کاووس، ایران

فریبا بابایی سوستانی - گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

احسان قنبری - گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

ایمان چاپلاق پریدری - گروه جنگلداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

خلاصه مقاله:

حضور گونه های ارزشمند و کم یاب از قبیل شاه بلوط اروپایی (*Castanea sativa*) از خصوصیات منحصر به فرد اکوسیستم خزری است که زمینه های مطالعاتی فراوانی برای متخصصان علوم گیاهی فراهم کرده است. با وجود این، نه تنها تحقیقات زیادی بر روی این گونه صورت نگرفته، بلکه روند تخریب، ادامه حیات آن را نیز با خطر روبه رو کرده است. در پژوهش حاضر، علاوه بر شناخت انواع کرک پوششی برگ و نوع روزنه با استفاده از میکروسکوپ نوری و الکترونی در گونه شاه بلوط با مبدا جنگل های خزری، مقایسه آن با گونه شاه بلوط با مبدا جنگل های اروپا نیز انجام شده است. به منظور شناخت سطح تنوع فنوتیپی در سه جمعیت اصلی این گونه در غرب جنگل های خزری (سیاه مزگی، قلعه رودخان و ویسرود)، صفات کمی روزنه برگ از قبیل: طول بزرگ، طول کوچک، مساحت و تراکم روزنه به انضمام شاخص روزنه اندازه گیری شد. آزمون های آماری نیز در غالب طرح آشیان به منظور تجزیه و تحلیل داده ها به کار گرفته شد. نتایج حاصل حاکی از آن است که تیپ روزنه شاه بلوط در جنگل های خزری آنوموسیتهیک (*anomocytic*) بوده، سطح زیرین برگ دارای کرک های ساده (*simple unicellular*)، کرک ستاره ای (*stellate*) و کرک چند شاخه ای (*fasciculate*) است. مقایسه شاه بلوط با دو مبدا جنگل های خزری و اروپا نیز نشان می دهد که از لحاظ صفات کمی روزنه و انواع کرک های پوششی اختلافات چشمگیری بین آنها وجود دارد. در مورد تنوع بین جمعیت ها، تجزیه و تحلیل آماری تنها اختلاف معنی دار را در مورد قطر روزنه نشان می دهد و قادر به تفکیک سه جمعیت سیاه مزگی، قلعه رودخان و ویسرود نیست. در تایید مطالعات پیشین به نظر می رسد شواهدی مبنی بر تمایز فنوتیپی جمعیت قلعه رودخان از دو جمعیت دیگر وجود دارد که نتایج مطالعات مولکولی در آینده برای اثبات این فرضیه قطعا ارزشمند خواهد بود.

کلمات کلیدی:

جنگل های هیرکانی، شاه بلوط اروپایی، روزنه، کرک پوششی، تنوع فنوتیپی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1207568>

